

LIBERTATEA

Abonamentul: { „Libertatea” (4 pag.) 120 Lei pe an.
„Foala Interes.” (4 pag.) 80 Lei pe an.
Cel-ce le abonează pe amândouă, le primește cu 170 Lei pe an și capătă și „Plugarul Luminat”, fără alt adaus la plată.

Foala pentru popor.
Apare JOIA
Director: Ioan Moța.

Pentru străinătate: 400 Lei pe an, trimiși în banii țării aceleia în preț de 400 Lei, sau prin cec de bancă.
Redacția și Administrația: Orăștie (jud. Hunedoara).

Tinerimea maghiară din Pesta își apără viitorul!

— O cerere foarte dreaptă a ei. —

Noi spunem într'un număr trecut, că lordul Rothermere, îmbrățișând dorințele Ungurilor și pășind în linia de luptă pentru ele, — aruncă nisip în ochii acestora, ba le dă sărutul lui Iuda, ca să-l amețească și să și-l facă ascultători în toate privințele. Fiindcă așa cer foalele jidovimei de pe glob.

Dar să vede că tinerimea maghiară nu se lasă orbită de panglișările politice alei Rothermere și soții și a văzut copita ce lese de sub haina strălucitoare și amăgitoare a acestuia.

Se știe anume, că Ungaria a adus acum 5-6 ani *Legea lui „numerus clausus”*, — că în școlile maghiare să fie primiți tineri de alt neam, — jidanii, că alte neamuri streine Ungaria mai are numai de sămânță — numai în acea măsură, cât face numărul lor față de numărul Ungurilor. — Advocații din Pesta au cerut și ei, ca în Barouri (Camerele advocaților) să fie primiți advocați străini după numerus clausus, față de cei maghiari.

Decând Rothermere a început a arunca praf aurit în ochii și așa scurt văzători ai politicianilor unguri, — și după ce li s'a și cerut așa în taină, — aceștia umblă cu gândul să schimbe legea lui numerus clausus, — spre marele folos al jidanilor ce începuseră a se simți strimțorați.

Acum vine știrea, că săptămâna trecută au avut loc în Budapesta mari demonstrații tinerești naționale, potrivit pornirilor înstrăinate ce se ivesc în teatru și încolo în viață, — iar în 25 Oct. Comitetul Uniunii generale a Studenților universitari din Budapesta și din toată țara, s'a alăturat la hotărîrea studenților dela Școala Politehnică, cari s'au ridicat cel dintîi și cer cu tărie *ștergerea în vigoare a legii despre „numerus clausus”*!

Ba cu mare un pas mai departe: *Ei cer ca Diplomele universitare din străinătate, să fie recunoscute și îngăduite în Ungaria și ele, numai după măsura lui numerus clausus!*

Asta e o hotărîre foarte însemnată, care arată că tinerimea maghiară din Ungaria are, în privința asta, o vedere foarte curată în viitor! Căci ce se întâmplă azi? Ti-

nerii jidani se duc roturi, și din România și din Ungaria, în străinătate, pe la Universități de-a doua mână, sau unde găsesc dăstul profesori jidani cari li sprîlînesc, — și și-au diplome de „doctori”, de ingineri, de advocați, și se întorc cu ele acasă, și Comisiile de „notrificatione” a acelor diplome, adevă de primire a purtătorilor lor printre medici, inginerii sau advocații țării, — le lasă pe toate fără nici o greutate. Și așa acei tineri, după ce și-au rîs de țară prin străinătate, vin acum și se așează în ea, ca în casa lor, și încă joacă pe „învățații mari” ca cei din țară, că au diplomă „din străinătate”, deși ei sunt, cel mai mulți, numai niște înșelători!

Așa-i la noi în România, așa-i în Ungaria.

Tinerii maghiari văd bine acest lucru slab și, *în chip înțelept, se ridică împotriva lui!*

Iaca ce ar trebui să învețe și al noștri cei din comisiile de notrificatione, dela pornirea cuminate a tinerimei maghiare din Budapesta!

O arestare ce face vâlvă mare!

Fostul subsecretar de stat la Ministerul de Finanțe Manolescu, — la Jilava.

A trezit mirare mare în țară faptul, cu Luni în săptămâna de de față, fostul Subsecretar de stat (ajutor de Ministru) în Ministerul de Finanțe din guvernul averescan, dl I. Manolescu, pe când se întorcea dela Paris în țară, a fost întâmpinat în tren, între Brașov și Predeal, de mai mulți agenți ai Siguranței Statului, cari l-au făcut cunoscut că — e arestat.

Despre acest fapt ziarul „Nașlunea” din Cluj, scrie în numărul său tipărit Marți (25 Oct.) următoarele:

„Telegrams sosite în cursul nopții (noaptea de Luni spre Marți) ne aduc știrea, că dl Manolescu, fostul subsecretar de stat la Finanțe, întors dela Paris, unde a avut felurite întrevăderi (întâlniri), — a

fost arestat între Brașov și Predeal, de către agenții Siguranței, — cari au aflat la dsa mai multe scrisori către șefii de partide și documente (hârtii), asupra cărora se păstrează taină.

„Aceste documente sunt scobite ca a t e n t a t (șesătură vrășmasă) împotriva ordinii legislative (din țară).”

Guvernul a ființ repetițe sfătuirii la întâlul Ministru Brătianu acasă, asupra acestei uneltiri pe care o cunoștea bine, și, după arestarea purtătorului ei, a dat următoarea înștiințare către marea obște a țării:

COMUNICAT

„Domnul Manolescu, fost subsecretar de stat la Finanțe, încercând să facă pe agentul de transmisiune (de ducere și aducere de înțelegeri ascunse) al acelor, cari tind la tulburarea ordinii constituționale (cea după lege) a Statului, — guvernul a ordînduit arestarea lui și trimiterea în judecata Curții Marțiale (a judecătoriei militare).”

Fostul ajutor de Ministru, a fost dus și închis în arestul militar dela închisoarea Jilava...

Ce e asta? Cetitorii noștri din popor să nu-și facă închipuirii mari sau spărlate: Sunt *aneltiri politice între partide politice*. Unii dintre cei foști mai nainte la putere, fiind foarte neastâmpărați de a ajunge iară cât mai repede la putere șes planuri cari cred că li-ar fi aducătoare de noroc, folosindu-se și de apucăturii cari, dacă ar izbat, ar stârni grele tulburări în țară.

În astfel de treburi spune guvernul că a umblat și d. Manolescu.

Guvernul simțindu-l, prin isteții căpăi ai Siguranței Statului, cari miroase și urma celor ce umblă cu gânduri tulburătoare, — l-a pus pe aceștia pe urma lui. Ei l-au pândit, l-au înconșurat și el li-a căzut în ghiare, chiar când ducea ceva scrisori și planuri, dela cari aștepta noroc...

Se dă războiu politic dîrz, între partide, pentru putere, și, ca în orice războiu, uneori izbucnești să pul dinamită sub tranșeele dușmanului și să-l zvîrni în aer, alteori cazi tu în ghiarele lui, chiar când te credea mai aproape de țîntă...

Guvernul spune că a decoperit unele „comploturi” împotriva ordinii de stat de azi, și ia măsuri as-

pre de pedepsire a încercătorilor; — folle opoziției protestează împotriva arestării, spunând că prin asta guvernul vrea să sparie „opoziția”, dar asta nu va fi.

Procesul se va desbata poate chiar acum Sâmbătă, de Curtea Marțială.

Parlamentul

după ce a desbătut asupra alegerilor întregitoare de deputați, — s'a închis Vinerea trecută până azi Joi, când se deschide iară.

Alegerile au fost întărite, afară de cea dela Bălți (Basarabia) unde s'a făcut vărsare de sânge, fiind împușcat un țaran, — și care, chiar pentru asta a fost nimicită, căci era pătată cu sânge. Va trebui să se facă alegere nouă.

În fața parlamentului non deschis, guvernul va da lămuriri față de pricina pentru care a aflat de bine a aresta pe fostul subsecretar de stat Manolescu. Partidele de opoziție vor fi pentru aceasta. Va fi o desbateră destul de aprinsă.

Din viața Partidelor.

Adunarea dela Alba-Iulia.

— Mari pregătiri pentru ea. —

Conducerea Partidului Național-țărănesc a hotărît, ca adunarea cea de mult vestită ce se va ținea la Alba-Iulia, — să alba loc în ziua de 20 Noembrie.

După ce între conducătorii partidului Național și a celui Țărănesc s'a stabilit înțelegere privitor la rostul și forma adunării, — se fac pregătiri stăruitoare și în Ardeal și în Bănat, ca și prin vechiul Regat, ca la adunare să vie solii din toată județele, iar pe lângă solii oarecum oficioase, să vie încă și alt popor, — pentru a da Adunării cu atât mai multă înșămănatate, greutate.

— Prin Bănat s'au început pregătirile pe județe: Organizațiile județene se adună în congres (mare sfet), care să alegă și să decedepline puteri de a le fațășia în Adunare, în o solie de fruntași din județ. Unele congrese au și avut loc în 23 Octomvrie, altele vor avea în 30 Octomvrie. În aceste Congrese se întocmește câte o *Carte a plîngerilor*, jalbă, în care să fie înșirate durerile și nemulțumirile mai de samă ale poporului din partea locului, jalbă care va fi înaintată

Adunării dela Alba-Iulia, ca ea s'o întărească și s'o facă cunoscută celor dela putere, spre a țineă samă de ea.

Se scrie prin foi, că din Bănat vor pleca sute de delegați (soli) din toate satele, cu steaguri și cu fanfare în frunte. Unii umblă cu gândul să plece pe jos — căci poate pe trenuri în ziua din urmă nu vor încăpea sau li se vor face greutăți, — și așa, pe unde vor trece, vor trezi o și mai mare luare aminte și alăturare a poporului. Va fi o roscollire de inimi ca la zile mari.

— Un fruntaș al Partidului Național din Bănat, leagă, după cum se vede din ce scrie într-o foaie din București, nădejdi foarte mari de această adunare. Spune că rostul nu e numai răsturnarea guvernului, pe care îl crede căzut a doua zi după adunare, — dar prevede schimbări în toate deregătorile de obște ale țării, de jos până sus! Iar dacă guvernul totuși nu va cădea, — îl crede cel puțin așa de slăbit și lipsit de vază după asta, încât nu mai vede în el un „guvern” (conducător de țară), cel mult un „minister”, — căci „guvernarea însași va trece în mâinile nației!”

Așa grăesc și scriu fruntași ai Partidului, pentru a face să se lege cât mai mari nădejdi de această adunare.

Și scopul e ajuns: Prin sate se duce vestea din om în om, că adunarea dela Alba-Iulia va face „mari schimbări” în țară, și fiecare își închipue acele schimbări după priceperea sa și mai ales după cum el ar dori să le vadă venind, — încât e o mișcare foarte viasă în suflete.

Chiar străinii (Ungurii, Sașii, Jidani) se leagă foarte cu sufletul de adunarea dela Alba-Iulia, nădăjduind că aceea va face o mare răsturnare în țară, — răsturnare din care și ei, ori mai ales ei, ar putea trage bune foloase. De aceea ei unde numai pot, vorbesc și scriu pentru adunare.

Era vorbă — scriau folie ungurești, — că ar voi să vină la Alba-Iulia și solii de Ungari, de Sașii, — dar apoi li s'a dat sfatul: Să vă duceți, dacă mai dinainte vi se dă încredințarea, că cererile noastre maghiare, vor fi primite și că Partidele Național și Țărănesc, se vor întrepune pentru ele în Sfatul Țării!

Guvernului nu-i vine deloc la socoteală adunarea, căci crede că acolo, cel-ce dorește răsturnarea lui, vor spune mulțimii cât pe față, cât în taină, multe vorbe în stare a o ameți de cap și a o face să creadă în lucruri ce nu pot urma, dar tulburare în suflete pot face destulă.

Județe cari își înțeleg rostul.

După război s'a băgat de seamă mai bine ca înainte de aceea, că neamul nostru românesc nu are destul fil bine pregătiți, cu școală înaltă, pentru multele trebuințe ale

statului și ale vieții de obște, — și că așa, trebuie să lași sute și mii de scaune de slojbași de frunte, în mâinile neamurilor streine, cari dau din sânul lor tineri și bărbați pregătiți, mai mulți decât dăm noi.

De aceea au început unele județe a lua în bugetele lor sume potrivite pentru a da din ele burse (ajutoare, stipendii) tinerilor vrednici din județ cari se duc la înaltele școli.

Așa de pildă județul Dolj, a dat în anul școlar trecut 40 de burse de câte 15.000 Lei la 40 de tineri universitari fil ai județului; județul Mehedinți a dat 15 burse de câte 5000 și 6000 Lei, — apoi la fel județele Văicea, Romanși și altele.

Dar tot sunt încă prea multe județe, cari se pare că nu și înțeleg rostul în privința asta. Prioste acestea am auzit pe tinerii Universitari din județul nostru, al Hunedoarei, plângându-se în adunarea lor ținută acum în toamnă la Orăștie, că e și județul nostru, care nu ajută pe studenții aproape cu nimic.

Unele — altele.

Procesul lui Petliura.

Un general rus, Petliura, răzvrătit în sufletul său de nenorocirea în care și vedea aruncată țara prin guvernul bolșevic jidănesc, — a încercat înainte cu vre-o 6 ani să adune pe Rușii cei mai buni în țară de sine, ca să alunge nebunia jidovească din capul țării. Dar n'a izbutit. Armata ce a putut înjgheba s'a ținut cât s'a ținut, a mai scuturat ici colo perclunii câtorva jidani, — dar ei s'a văzut într'un târziu silit a și părăsi țara și neamul, așteptând până va da Dumnezeu vremuri mai bune. Și s'a așezat în Paris, unde trăia destul de sărăcește.

Intr'o zi, anul trecut, pe când venea dela restaurantul (ospătăria) unde mâncase de amiaz, în stradă spre casă, laca cineva începe a trage focuri de revolver în ceafa lui! A căzut la pământ. Vrășmașul a mai pușcat și aci asupra lui până l'a văzut mort.

Cine-l omorâse hoștește, pe la spate? Evreul rus Schwarzbart, — spunând, la întrebările ce l'sau pus, că a răsunat moartea acelor jidani din Rusia, cari au perit din poruncile acestui hatman rus-turbat și urător al Jidanilor!

La 18 Oct. s'a început dezbateră procesului lui Schwarzbart în fața Curții cu jurați de pe lângă un Tribunal din Paris. E un proces ce lese din șirul celor de toate zilele. E un proces între două neamuri: cel evreesc și cel rusesc, ba am putea spune: între cel creștinesc peste tot, căruia neamul evreesc îi vrea — soartea Rusiei și a lui Petliura!

Fiind vorba de procesul unui Jidan „răzbanător” și „viteaz”, — 97 de gazete mari din toată lumea și-au trimis vestitorii lor să asculte dezbateră și să le dea știri rezezi.

Pe acigaș îl apără vestitul advocat comunist Torrès, cel care a scris atâta rău și de România, la cererea (și plata) Jidanilor dela noi. Și, scriu folie, că din America s'au trimis 2 milioane de dollari, — 350 milioane Lei!, — ca să fie plătite marile foi din Paris, ca să scrie bine de Schwarzbart și să ponegrească pe Petliura.

Lucrează jidovimea pe rușii capului, ca să scoată „nevinovat” și „eron” pe păcătosul Schwarzbart, — care a mai fost osândit pentru crime de două ori și în Viena și Pesta.

Se ascultă 100 de martori, printre cari și bărbați politici și scriitori însemnați, că doară lese ceva bun pentru Jidan.

Ne putem închipui ce ispite vor juca în jurul juraților!

Uciagașul se poartă obraznic, și spune că — e fericit a fi omorât pe „călăul atâtor jidani nevinovați din Rusia”...

Vom aduce amănunte dela proces și vom arăta cum s'a sfârșit, — că e un proces ce a atras asupra sa privirile lumii întregi.

Din alte țări.

Zvârcolirile Rusiei.

Se sporesc acel ce îndrăznesc a pași pe față împotriva rușinoasei stări în care e decăzută Rusia. Dar diavolii cocoșiți la putere, — pentru orbla poporul rusesc care a crezut cavintele lor unse cu miere, deși ele purtau în ele cel mai cumplit venin, — simțind că va fi rău de ei, — lovesc cumplit în cel ce cutează a și ridica fruntea în sus!

În zilele trecute poliția sovietică a arestat în Petrograd (azi Leningrad) 350 de persoane, ruși curaji, bănuși a fi fruntași ai mișcării pentru ridicarea poporului rus pe treapta ce li-se cuvine în țara sa. Au găsit undeva multă dinamită ascunsă, și de aci au tras încheerea, că voiau să tragă cu ea în „domniile zilei” în ziua când vor sărbători împlinirea a 10 ani de „domnie” a Sovietelor. — Val de zilele celor arestați!

Alții n'au — mănuși.

În Franța s'a simțit că mâna vrășmașă țării, a comuniștilor, bolșevicilor, lucrează printre muncitori și printre locuitorii orașelor peste tot, ca să i împingă la tulburări, la neliniște, la răsvăriti împotriva bunei rândueții din stat, — și îndată guvernul a zis: Trebuie desoperită această mână streină și lovită după vrednicie!

Și, știind că sunt streini anume strecurați în țară cei-ce stăpânesc lumea, s'a pus pe controlarea (cercetarea) tuturor streinilor aflători în Paris, pentru a vedea care stă aci cu treabă și cu lucru cinstit are de

Pe cel, despre cari nu va afla nimic rău, îi lasă aci, pe cel cari stau fără treabă (adecă cu treaba de a spiona, trăind pe banii cută-

rei fără dușmănoase), să-i izgonească din țară!

Și a început siguranța a cerceta, și în fiecare noapte descoperă câte 100 - 150 de vagabonzi cari stau în marele oraș numai pentru a ațâța pe muncitori, a sămăna printre ei nemulțumire, a face demonstrații pentru păcătoși ca Sacco și Vanzetti (anarhiștii osândiți în America) și alte răutăți pentru pacea țării.

implinit, și care nu? Pe toți îi arestează, îi ascultă cine sunt, de unde sunt?, și apoi îi duce la graniță și-i poștește frumos (azvârlindu-l de guler) peste graniță!

Întâia ceată de 1000 de inși a fost dată afară după tulburările pentru Sacco și Vanzetti; 90 la sută din ei erau Jidani de prin Rusia și aiurea furlași în țară anume pentru a o tulbura.

În noaptea de 23 spre 24 Oct. Siguranța Parisului a mai cercetat pe 1100 de persoane pe cari le bănuia că nu-s cu hârtiile în rândulă și a aflat de fapt pe 125 de inși stând aci fără rost. I a arestat și le pregătește și lor hârtiile de drum.

Francezii nu-s „cu mănuși” cu vagabonzii ce stau printre ei și le fac greutăți.

Noi nu știm cum să-i purtăm mai pe palme...

Unde scopurile

„Dispensarelor Principele Mircea”, sunt bine înțelese.

— Din Oradea-Mare. —

Societatea „Principele Mircea”, întinsă peste toată țara, are înduratul scop, de a înflința case de primire a copiilor mici bolnăvicioși, și a da sfat mamei lor, ce să facă pentru a-i aduce îară la bună sănătate? Că prea pier mulți copii de-al Românilor noștri în vârsta crudă de angaci, sau după aceea îndată.

De aceea în așaziile „Dispensare Principele Mircea” mamele cu copiii de pept, primesc sfat gratis (fără plată) pentru copilașii lor suferinzi, și dacă pricina boalei e în copil ori în mama lui, doctorul îi arată asta și-i spune ce are de făcut pentru a îndrepta răul.

În felul acesta vor fi scăpați dela moarte pretimprieții mii și mii de copilași, ai căror mame — poate și din pricina sărăciei, — nu se duceau la doctor și săfereau și ele și copilașii lor, până se stingeau.

Avem un astfel de Dispensar și în Orăștie; când e zi de primire și de dat sfat, mamele cumlinți vin cu copilașii lor mici aci, și lan sfat bun și merg și alungă suferința din jurul leșgării mitețului lor.

Aproape în toate orașele țării se găseac azi astfel de „Dispensare”.

În unele locuri mamele au început a pricope binefacerile acestor dispensare așa de mult, că ele nu mai pot primi pe câte vin.

Așa e la Oradea-Mare. Aci Societatea — cu ajutorul inimilor îndurate din oraș, — a înflințat încă înainte cu ani de zile un Dispensar mare, pentru primit nu numai sugaci și a le da sfat, ci și pe mamele lehuze (după naștere)

carl acasă n'au unde fi grijite de dai Doamne. Și a început a fi căutat Dispensarul tot mai mult și mai mult — încât azi a ajuns a fi neînepător pentru multele cereri, — și Societatea s'a văzut nevoită a deschide un nou Dispensar în partea de oraș, zisă: „Veneția”, locuită mai ales de Români.

Sunt acestea lucruri de folos pentru întărirea neamului.

Unde aflați că se găsește Dispensar de acest fel, — sfătuțiți pe mamele cu copii sugaci, dacă ori copilul, ori mama, se vede bolnăvicios, — să meargă la Dispensar să ceară sfat, că l primește cu dragă inimă și fără nici o plată, — ba multora li se dau și medicamente (leacuri), tot așa fără plată.

Doi Români americani

vor să vie cu aeroplanul acasă.

— Dela Detroit, la București. —

Ziarul „America” (Cleveland) l se scrie din Detroit, că doi Români de acolo, Alexandru Taflan și Victor Reti, unul de fel din Sibiu, celalalt din Becléan, — fac pregătiri pentru a veni în zbor dela Detroit la București.

Cu aeroplanul lor propriu, numiți fac zboruri de probă de-asupra Detroitului și până la mari mari depărtări, spre a proba puterea de purtat a mașinei.

Nu e încă hotărât timpul, când ei se vor înălța de-asupra orașului lor, salutând cu încredere și căldură pe frații lor de acolo, pentru a lua drumul spre ținta mult visată: București.

Să-l aducă Dumnezeu cu pace!

NOUȚĂȚI

Ziua Regelui. M. S. Regele Mihail, e născut în 25 Octobrie 1921. În anul de față a ajuns întâișii dată această zi, ca „Rege”, și de aceea de data asta ziua de 25 Octobrie a fost sărbătită în țară, — mai ales la orașe, — cu slujbă dumnezeiască, la care a luat parte armata în paradă, școlile și popor numărös. Așa a fost sărbătit și la Orăștie. M. S. Regele Mihail a împilnit acum Marți în 25 Octobrie 6 ani!

Universitatea Rege Ferdinand I. se va numi pe viitor Universitatea din Cluj, — întrun pomernirea faptului ca Regele Ferdinand a fost acela, în zilele căruia această înaltă Școală a trecut de sub stăpânirea maghiară sub cea românească, și că acest fericit Rege a luat parte la deschiderea sărbătorească a acestei Universități, ca Universitate Românească!

Decretul Regal care da întărire acestei noi numiri a Universității din Cluj, a fost semnat (scălit) de înalta Regentă și la 30 Octobrie se va sărbă cu deosebită strălucire la Cluj primirea noii nune. Vor lua parte și 2 Miniștri: cel al Școlilor Dr. Anghelaciu și d. Min. Lăpădatu.

Fratele M. S. Regelui Ferdinand, Principele Wilhelm de Hohenzollern, — a murit zilele acestea pe neașteptate, lovit de apoplexie (gută) în timpul bolii tubercului nostru Rege fusese de vre-o 2 ori prin țară. Dela Curtea Regală a plecat 2 soți să iee parte la înmormântare, dl Mocion și Lt. Col. Scheletti.

Catedrală ortodoxă română din Zălau a fost sfințită Duminică în 23 Octobrie cu paradă mare, de către Pr. S. S. Episcopul N. Ivan al Clujului, înconjurat de 18 protopopi, și preoți. În acel oraș, foarte copleșit de streini. Români ortodocși nu erau luați în samă, și doar de aveau o casă sărăcuță de rugăciani; frații greco-catolici sunt și ei puțin și formau, cum formează și azi, abia o filie a parohiei din comuna vecină unită Ortelec. — Acum, că s'au așezat în oraș un roiu întreg de funcționari români, și cu ei și alți locuitori români, ca meseriași, negustori, etc., cari până aci nu și găseau rostul în oraș, dar azi și-l găsec, — orașul nu mai putea fi lăsat fără o biserică românească vrednică de starea românizmului în țară. Ea a fost ridicată și acum sfințită, fiind un semn viu și mândru al puterii românești care și a pus piciorul tare și în mijlocul aceluia oraș, încă prea străta. Sfințirea a fost urmată de frumoase sărbări, cu banchet, cu vântări, etc.

Cununie. D.șora Stela Steer din Orăștie și dl Dr. Nicolae Mocan, avocat în Oradea-mare, își sărbează cununia religioasă Duminică în 30 Octobrie, la orele 6 d. a., în biserica ortodoxă din Orăștie.

Trimitem cele mai sincere urări de fericire.

Teatru de mână 'ntâi, jecat cu măestrie, am avut aseară, Mercuri seara, la Orăștie. O trupă a Teatrului Național din București a jecat o comedie plină de spirit și de haz, actorii intrăcându-se unii pe alții în joc plin de viață, deăvrșit. Toată lumea a plecat foarte mulțumită. Durere, această lume a fost prea puțină... Nici vestirea că joacă trupă dela Teatrul Național din București, nu mai atrage la teatru?

— Iar azi, Joi seara, joacă trupa Teatrului Național din Cluj, care e în turneu prin Ardeal.

Târguri mari de vite, pentru export. Ca să deie nu mai simțit avânt exportul de vite (trimiterii lor afară din țară) îndeosebi pentru piețele din Viena și Praga, unde vitele sunt foarte căutate. — guvernul a hotărât ținerea unor târguri mai mari, la cari să se ducă mai ales vitele potrivite pentru export. Economilor li se fac cunoscute bine aceste târguri, ca să știe de ele și să și ducă acolo vitele ce au de vânzare.

Aceste târguri vor începe să se țină acum dela 1 Novembre înainte. Și anume vor avea loc astfel de târguri:

Lunea: în orașele Oradea Mare și Cernăuți; Miercuria: în Satu-Mare; Joi: în Blaj; Vineria: în Cluj și Arad.

Acestate pentru adunarea vitelor din Ardeal pentru a fi duse spre Viena și Praga.

Pentru cei ce au treburi prin America, în marele oraș Detroit, în care trăesc mulți Români, s'a așezat și un avocat român, totodată „notar-public” după rândulala de acolo, dl Ioan Bucerzan. D-sa vestindu-ne despre asta ne scrie:

„O mare parte dintre Români nosiri cari au fost în America, mai au și azi o mulțime de treburi legiuite de delegat, pe arii nu le pot sfârși, fiindcă nu se mai pot întoarce în America. Unii mai au pe sici proprietăți (ceva avere), bani de scos, șiții din cei de acasă au moșteniri în jurul cărora întâmpină greutăți necunoscând limba și neștiind cui să scrie.

Subscrisul fiind avocat și notar public, de mai mulți ani, cunosc lucrurile și drumurile de umbat după aceste treburi, — și cred că fac un lucru de folos fraților mei de acasă, arătându-le că stau la îndemână și într'ajutor, celor ce îmi cer ajutorul”. Atragem luarea aminte a cetitorilor asupra anunțului dlui avocat Bucerzan, pe care îl publicăm mai jos, — având ei acolo adresa d-sale deplină.

Se nimicește o îndatorire fără rost. Conziliul Dirigent de pe vremuri, îndatorase pe agricultori (moșieri) să-și asigure pe servitorii și chiar pe zileri împotriva nenorocirilor ce iar putea ajunge în vremea muncii (că-l împunge un bou, că-l calcă carul, că și tale un deget, sau altă pacoste) la „Casa Cercuală a Asigurărilor muncitor-ești”. De se întâmplă unuia ceva, acea Casă să-l despăgubescă și ajutoare la boală.

Se adunau în unele județe și 10 milioane de Lei ca astfel de taxe, — și întâmplări nenorocite mai nici una, așa că banii rămăneau ca de cinstă Cassel Cercuale de Asigurare, ca să ftoă prin cancelarii încă câteva zeci de scriitori cari nu și găseau așezare alturea.

În vechiul Regat nu a fost această îngreunare pe capul proprietarului de pământ nici odată, numai la noi în Ardeal și Bănat.

Acum guvernul a promis (făgăduit) să strice această lege ardeleană, fără mult rost. Cine vrea, s'o facă de bună voe, dar nu silit.

Paralizia la copii nu vrea să mai înceteze. În București, cu toată lupta doctorilor, — tot mai sunt vre-o 60 de bolnavi și se ivesc alții de nou; asemenea încolo prin țară.

În județul nostru, al Hunedoarei, încă și-a pus piciorul. Zilele trecute a murit un copilăș la Ghe-lar, lovit de paralizia (guta) de copii, — iar în orașul Hunedoara și Vulcan e câte un nou bolnav.

Din pricina acestei boli, — care e lipicioasă, — școlile de copii, clasele mai mici, nu s'au deschis încă.

A ars o închisoare și mulți din cei aflători în ea. În Scopila (oraș în Macedonia sârbească) a ars în 18 Oct. închisoarea, în care se aflau, pe lângă alți robi, și mulți studenți macedonezi. Și cum focal a caprina repede temaița și pompi-erii (focarii) nu au putut da ajutor la vreme, mulți din nenorociții ce erau închiși, au ars de viu în celelele (căsușile) lor. În deosebi bate la ochi, că studenții închiși au ars și ei școlu, — parcă anume cei chemași nu au alergat să-i scape pe ei cel dintâi, ci au slobozit pe tâlhari mai curând...

Trenul expres, izbit de unul de povară. Mare nenorocire s'a întâmplat în 19 Octobrie în gara

Timișul-de-sus, între Brașov și Predeal: Expressul ce venea dela Oradea-mare spre București, și care în acea gară nu oprște, ci merge aproape ca afară în câmp, — s'a trezit că merge oblu în trenul de marfă ce stătea în gară. S'a izbit grozav de acela. Amândouă locomotivele (mașinile) s'au zdrobit și vagonul de bagaje și 2 din cele de călători dela trenul expres și mai multe dela cel de marfă. Pricina? Acarul Sös Enric a pus acul rău, dând drumul expresului pe linia trenului de marfă, în loc de cea liberă (slobodă). Acarul, speriat, a fugit, nu se știe unde.

Omorit de tren. În noaptea de 24 Oct. între ora 12 și 1, un car tras de 2 vaci trecea peste linia ferată între stațiile Cohalm și Cața (jud. Fărnaava m.), și n'a băgat de samă că chiar venea o mașină singură pe linia ferată... Mașina a izbit carul, a omorât pe nenorocitul om din car și vacile asemenea, sfărâmându-l și carul de tot.

Nenorocirea e urmarea faptului, că rampa (opritoare) nu a fost închisă în ajunul venirii mașinei, și carul a putut înainta până pe linie.

„Calendarul Național” al „Foi Interesante” pe care îl scoatem de sub tipar de 16 ani și care în fiecare an are ceva deosebit de frumos și osebit de alte calendare, — e acum în lucrare și în cele dintâi zile ale lui Noembrie va fi gata. Cei ce prețuși aceste foi și sufletul lor, și știți că și în calendar găsiți același suflet sănătos, vederi (chipuri) alese și multe și cetiri plăcute și îmbogățitoare de cunoștințe, — adunați pe cei ce ar dori să aibă acest calendar, scrieți-i pe o listă, și veți cere pentru toți frumosul Calendar dela Orăștie.

Posta Redacției.

Dsule Samoil Gherman, în Dysart, Sask. (Canada). Din banii trimiși s'a ajuns pentru anul de față întreg și au mai trecut 150 Lei pe anul 1928. Mulțumiri și doriri de tot binele.

D sale Nic. Jula, în Crăciuneghi. Noi panem folie la postă totdeauna așa, că pleacă Joi duminica spre Deva. La ora 10 sunt în Deva. Dacă posta dela Băița e Joi în Deva, le ia și le duce și Joi sara sunt în Băița. Dacă măcacașul d-voastră (posta satului) merge Vineri, sau macar Sâmbătă, după scrișori și foi la Băița, le găsește acolo și le puteți avea destul de bine Duminică duminica. Dacă nu le aveți, e semn că e rău împărțită trimiterea după posta comună. Faceți să meargă Sâmbătă la Băița după postă, și cred că veți avea bine și

scrisorile și folie Duminică dimineața, Noi mai de vreme nu putem trimite, decât Joi dimineața la Deva.

Dni Nicolae Poteu, Covasna. Folie ce și-am trimis ne-au venit toate napoi, că fără stradă și număr, nu te știe posta. Poate nici noi nu și-am scris bine numele, căci nu e scris curat. De vei ceti cumva aceste șire, dă-ne adresa de nou, scriind ceteș, împede numele, pune și strada și numărul casei, — ca să și putem trimite folie, pentru cari banii i-am primit.

Mulțumită publică.

Comitetul Reuniunii meseriașilor Români din Orăștie, aduce și pe această cale cele mai călduroase mulțumite tuturor st. domni, cari cu ocaziunea petrecerii „Culesul Viilor”, au binevoit a suprasolvi cu următoarele sume: A. Lederer 300 L.; Dr. Dobo 200 Lei; Dr. Popp 175 Lei; A. Herlea, primar, A. Moțoc, Pelagia Paraschiv, R. Spudrca, K. König, zugrav, Familia Androne, I. Lupan, P. Stăngu, D. Martin, I. Herța, câte 100 Lei; Dr. I. Solomon, N. Branga, câte 75 Lei; Nițu Branga 70 Lei; A. Kiss, Ilie Oancea, câte 60 Lei; Crist. Dumitrescu, V. Budoiu, câte 50 Lei; Colonel Aritonovici 45 Lei; D. Joca, K. M. Schmidt, I. Ciurdărescu, câte 40 Lei; D. Pardoș 30 Lei; A. Sebastian 25 Lei; N. Metea, I. Micla, L. Berogsász câte 20 Lei; I. Joca, F. Wachel, I. Giontea, câte 15 Lei; Schönhard, Molnar, măcelar, câte 10 Lei; I. Cherecheș, H. Konerth, câte 5 Lei.

Baie de abori și vană — în Orăștie.

Baie de vană se poate avea: în fiecare *Joi, Vineri și Sâmbătă* toată ziua și *Duminică înainte de amiază!*

Baie de abori pentru Domni: în fiecare *Sâmbătă* după masă.

Baie de abori pentru Dame, se începe *Joi* la 3 Noemvrie, și se poate avea: în fiecare cea dintâi *Joi* după 1 și 15 a fiecărei luni, adevă de 2 ori pe lună. (1200) 2-3

Pentru cei ce aveți treburi prin America:

Ioan Bucerzan avocat și notar-public

18841 Woodward Avenue DETROIT, Mich., U. S. A.

Vă isprăvește ori-ce afaceri de colectat, moșteniri, imobile, etc.

Scrieți și trimiteți toate actele necesare și veți fi pe deplin satisfăcuți. 1208 1-6

Calfă de strungar in lemn,

se primește la subscrisul îndată, pe timp mai îndelungat.

George Florea

(1206) 1-1 măestru tâmplar, Orăștie Str. Avr. Iancu (lângă Casarmă).

Să cauta un băiat din casă bună ca:

Invățăcel

in prăvălia cu mărfuri de ferărie, coloniale și bumbăcărie a domnilor:

B. POPOVICI și FIII

(1207) 1-2 Hațeg, (jud. Hunedoara).

Primăria orașului Hunedoara.

Nr. 1809 din 1927, Oct. 15.

A N U N Ţ

In ziua de *29 Noiembrie 1927 ora 10 a. m.*, se va ține licitațiune publică la primărie, cu oferte închise și sigilate, pentru darea in întreprindere a furnizării materialului de cancelarie ca: condicii, registre și alte imprimare și recvizite, necesare serviciilor primăriei, pe anul 1928, conform modelelor anexate la tabloul întocmit în acest scop, de care amatorii pot lua cunoștință in ori-ce zi in orele de lucru, la serviciul contabilității primăriei.

Concurenții la licitație, odată cu ofertele vor depune o garanție de 10% dela valoarea ofertei in numărar sau efecte publice garantate de Stat.

Caietul de sarcini a acestei întreprinderi se poate vedea de amatori in ori-ce zi de lucru la contabilitatea orașului.

Dispozițiunile Art. 72-83 din legea contabilității publice a Statului, se aplică și la această licitație.

Oferte se pot da și separat pentru imprimare și registre și separat numai pentru livrarea recvizitelor.

(1203) 1-1

Primăria.

Contra Tusei, Catharului, Slăbiciunii de plămâni

prescriu cei mai renumiți Doctori medicamentul:

Siromani

Prin întrebuințarea de Siromali dispăre răgușeala, se vindecă catharul, se îmbunătățește pofta de mâncare și înfățișarea; pofta de viață și puterea de muncă se întorc iară și sporesc.

Se capătă în toate Farmaciile.

Care și capeti gratis (fără plată) cârticica cu învățătură, — dela:

„GEA“-KRAYE S. A. in **Timișoara** Nr. 36.

(1199) 2-4

FARMACIA VLAD, ORĂȘTIE,

LANGĂ LICEUL „AUREL VLAICU“

atrage luarea aminte on. public din loc și jur, că este înzestrată cu toate solurile de medicamente (leacuri) și **preparatele cele mai nouă și renumite!**, precum și cu tot soiul de pansamente, parfumerie, săpunuri fine, articli de guma, etc.

Prețurile cele mai moderate. (1201) 2-10.

Beția

Cine voește a scăpa de patina această nicioasă, să întrebuințeze „Antibiotinul Vértés”, scutit legal, preparat de mult încercat, care degustă bețivul de beuturi spirtuoase. Fiind fără gust, se poate da pătimășului fără știrea sa. Mii și mi de scrisori de recunoștință. 2 flacoane 360 lei prin ramburs.

— Spese postale și ambalaj in regie proprie. — Farmacia la „VULTURUL ALB“ Nr. 33, Lugoj, Banat.

Boale de STOMAC

de tot felul ca: lipsa de apetit, mistuirea grea, catarul de stomac, acreala, greața și vomarea, sgărca de stomac și peste toate greutatețile și slăbiciunile stomacului, se înlătură prin

Esența de STOMAC „Vértés“ 4 sticle 540 Lei prin ramburs.

Ospătărie, cu casă, curte mare, donă șo-niți, grajd frumos, fântână cimentată, e de vânzare, cu sau fără inventarul ei.

Tot aici se află de vânzare: **Var stâns** à Lei 32 per Ltr.; — **cărbuni de lemn** pentru ferari, cu prețul de 3 Lei per kilogram.

Vând: lemne de foc tăiate mărunț, cu 1 Leu kilogramul; cel-ce cumpără peste 100 kilograme, le capătă duse acasă.

— Cu o cale fac cunoscut, că in ziua de 3 Octomvrie mi s'a furat o bicicletă aproape nouă, foarte bună, marca „Dürkopf“. Cel ce ar descoperi pe înstrăinătorul ei, și m'ar pune pe urma lui, — primește un premiu de 2000 Lei! (1209) 1-1

HANS STEPHANI RESTAURANT, Orăștie, (Str. Mihai Viteazul).

Casă de vânzare

situată Str. *Titu Maiorescu* Nr. 15. Constatătoare dia 4 camere, bucatărie, cămară, coridor închis cu sticlă, plinșă; in curte: grajd, șoepre, fântână, curte despărțită și grădină bună!

Asemenea mobilierul întreg dia camere și bucatărie, locativă imediat. — Informațiuni a se lua la proprietarul casei, di

Iosif Moranciu in Orăștie.

(1205) 1-2

Prăvălie și trafic

cu drept de *magazin de sare*, cu grădină bună, la loc căutat, — cu venit frumos, — e de dat la arândă. Informațiuni la:

Vaduva N. Miolduș (1202) 2-2 *Puș (jud. Hunedoara).*

Mare târg de cărți

la Adm. foii „Lumea și Țara“ Cluj, Piașa Coza Vodă Nr. 16. Fiecare carte costă numai 7 lei!

Cărți frumoase de patrecanie, tipărite acum întâia oară.

1. *Viața și isprăvile frumoase ale tălharului Nicolifă, de Barbu Mătrăgund.*

2. *Povești și snoave de I. Pop Reteganul.*

3. *Învățătură mântuitoare împotriva beției, de N. Jugănară.*

4. *Drumul dragostei și al durerii, poveste de Ion Munteanu.*

5. *O aută și una de ghicitari, culce de Eugenia Macr. Jugănară.*

6. *Cele mai frumoase cântece populare din Ardeal și Banat.*

7. *Dahul cel rău, o povestire sguđitoare din războiu.*

8. *Dece iubiri, poezii de Radu Mărgescu.*

Spesele de poștă se cuprind in prețul cărților.

Cine vrea însă să le capete recomandat, ca să nu se peardă cumva pe poștă, să trimită mai mult cu 10 lei pentru recomandăție.

Trimiteți banii înainte, căci ca ramburs nu se trimit. (0) 2-3